

Vårdprogram 9-23 år

Frisk/grön

- Hälsosamtal och anamnes med MI-inriktning med vårdnadshavare /barn/ungdom inkl. tobaksanamnes från 12 år.
- Motiverande samtal om vikten av goda munhygienvanor. Viktigt med tandborstning morgon och kväll efter frukost och på kvällen efter sista målet med fluorid tandkräm 1500 ppm. Vuxen borstar åtminstone tills barnet är ca tio år. Tandborsträning sker med fokus på nyruptrade 7:or.
- Informera om sila skummet-teknik.
- Samtala om matvanor, intagsfrekvens, söta/sura drycker, fika och lördagsgodis. Informera om riskbeteenden för erosioner och betona fortsatt vikten av vatten vid törst, träning och måltider.
- Var uppmärksam på att många barn snart byter skola och börjar på en högstadieskola, där de har lättare att lämna skolområdet och handla i kiosk/affärer.
- Kontrollera att samtliga permanenta tänder erupterat eller är diagnostiserade. OBS Lagg speciell vikt vid att 3:or och 8:or är lokaliserade.
- Bettutvecklingskontroll av tandläkare vid tio och 12 år. Speciellt riktas uppmärksamhet på överkäkens 3:or.
- Vid 16 års ålder sker förenklad parodontal undersökning genom fickdjupsmätning vid 1:or och 6:or.
- Samtala om riskbeteenden utifrån ANDTS (Alkohol, Narkotika, Doping, Tobak, Spel om pengar) och traumarisker, oral piercing samt övriga livsstilsfaktors påverkan på munhälsan och hälsan.

Risk gul/röd

- Orsaksutredning görs av profylaktiker och behandling utifrån terapiplanering utförd av tandläkare.
- Vid bristfälliga kostvanor och/eller egenvårdsvanor bokas uppföljande besök inom en månad.
- Använd motiverande samtal för att uppnå förändrade kostvanor samt förbättrad egenvård.
- Röntgen på individuell indikation som ska vara berättigandebedömd i samarbete med tandläkare.
- Fissurförsegling av 7:or.
- Duraphat-lackning vid profylaxbesök.
- Recept Dentan 0,2% 1 ggr/dag förebyggande från 12 år eller Duraphat tandkräm tre ggr/dag från 16 år för egenvård.
- Innan Dentan 0,2 % förskrivs ska tandborstning två gånger per dag med fluorid tandkräm fungera väl. Fluorsköljning kan potentiellt ta fokus från tandborstningen.
- Natriumfluoridlösning 0.05% daglig sköljning med en låg koncentration natriumfluoridlösning saknar kariesförebyggande tilläggseffekt till daglig tandborstning med fluortandkräm och saknar därmed också möjlighet att positivt påverka den orala hälsan.
- Barn och ungdomar har fri fluorid under hela barn- och ungdomstidvården. Asylbarn till 18-årsdagen. För att barn och unga inom förlängda barntandvården ska få ersättning ska receptet märkas "Debiteras Folktandvården Värmland".